

(อม.๔๙)

คำสั่งตามมติที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๗๔/๒๕๕๘

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๒๘/๒๕๕๙

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๘ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

ระหว่าง { อัยการสูงสุด ผู้ร้อง
นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง ขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน (ชั้นพิจารณาอุทธรณ์)

คดีสืบเนื่องมาจากผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่า เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ นายอนุวัฒน์ อึ้งเจริญ และ นายสุริยันต์ บุญนาคคำ มีหนังสือกล่าวหา ร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหาปลูกบ้านพร้อมตกแต่งภายในราคา ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บนที่ดินของ นายสุรเชษ นิ่มกุล โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๔๓๖๐ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ราคา ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดย นายสุรเชษ เป็นตัวแทนเขตของผู้ถูกกล่าวหาซื้อที่ดินดังกล่าวจาก นางประภา กวยาวงศ์ และไถ่ถอนจำนองจากธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาวิเศษชัยชาญ และนำไปจำนองแก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์วงเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทำให้ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินที่แท้จริงรั่วรายผิดปกติ มีกำไรทันที ๓๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน ได้ความว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้

ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๒ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ นายสุรเชษ ซึ่งเป็นนักการเมืองผู้ใกล้ชิดกับผู้ถูกกล่าวหาทำสัญญาซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๔๓๖๐ และ ๑๔๓๖๑ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง จาก นางเอมอร ตั้งเกียรติตระกูล เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๙ ราคา ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท และนำไปจำนองแก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สาขาสุพรรณบุรี เพื่อเป็นประกันเงินกู้ ต่อมา นายไพโรจน์ ฉัตรบริรักษ์ พี่ นางรวีวรรณ ปริศนานันทกุล คู่สมรสผู้ถูกกล่าวหา ขอซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๔๓๖๐ เนื้อที่ ๓ ไร่ ๒๔.๑ ตารางวา จาก นายสุรเชษ ในราคา ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยทำสัญญาจะซื้อจะขายลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ วางมัดจำให้แก่ นายสุรเชษ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ระบุว่า จะโอนกรรมสิทธิ์ในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๕ ขณะทำสัญญาที่ดินดังกล่าวติดจำนองอยู่กับธนาคารอาคารสงเคราะห์โดย นายสุรเชษ จะผ่อนชำระกับธนาคารเอง และเมื่อชำระหนี้แก่ธนาคารครบแล้วก็จะโอนที่ดินให้แก่ นายไพโรจน์ และชำระราคาส่วนที่เหลือจำนวน ๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๔ นายสุรเชษ โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินดังกล่าวให้แก่ นายไพโรจน์ และได้รับชำระเงินจาก นายไพโรจน์ เป็นเช็คเช็ค ๒ ฉบับ ฉบับละ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ชำระเป็นเงินสด การปลูกสร้างบ้านบนที่ดินดังกล่าว คือบ้านเลขที่ ๕/๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง มี พันธ์ตำรวจโท ก้องกาญจน ฉันทปรีดา เป็นสถาปนิกผู้ออกแบบ นายนิത്യ ฉัตรวีระชัยกิจ เป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง นายวิทยา เชื้อไสย์ เป็นวิศวกรควบคุมการก่อสร้าง นายสุรเชษ เป็นผู้รับจ้างถมที่ดิน ส่วนวัสดุก่อสร้างซื้อจากร้านกือหลี ซึ่งเป็นของ นางเอมอร ลักษณะเป็นบ้านตึก ๓ ชั้น มีห้องใต้ดิน ๑ ชั้น ซึ่งเป็นห้องสันทนากการ และห้องแสดงผลงานของผู้ถูกกล่าวหา ชั้นที่ ๑ เป็นห้องโถงรับแขก ชั้นที่ ๒ เป็นห้องนอนของผู้ถูกกล่าวหาและห้องนอนอื่น ๆ รวม ๕ ห้อง ชั้นที่ ๓ เป็นห้องพระและห้องรับแขก นายไพโรจน์ และ นางรวีวรรณ พักอาศัยอยู่ที่บ้านดังกล่าวทุกวัน ส่วนผู้ถูกกล่าวหาจะพักอาศัยเฉพาะวันเสาร์และอาทิตย์ นายไพโรจน์ และ นายเกรียงศักดิ์ ฉัตรบริรักษ์ พี่ นางรวีวรรณ อ้างว่าเงินที่ใช้ก่อสร้างบ้านเป็นของงงสี ซึ่งมีห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจ เป็นธุรกิจครอบครัว แต่การพิจารณาว่าบ้านดังกล่าวเป็นของ นายไพโรจน์ หรือของผู้ถูกกล่าวหาจะต้องพิจารณาจากฐานะและรายได้ของ นายไพโรจน์ และห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจว่ามีความสามารถปลูกสร้างบ้านดังกล่าวหรือไม่ และผู้ถูกกล่าวหามีส่วนเกี่ยวข้องกับการปลูกสร้างบ้านอย่างไร จากการตรวจสอบไม่พบเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของ นายไพโรจน์ และไม่ปรากฏว่า นายไพโรจน์ เคยยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ส่วนห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจจดทะเบียนจัดตั้ง เมื่อวันที่

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ มี นายไพโรจน์ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ นายไพโรจน์ ลงทุน ๕๐๐,๐๐๐ บาท งบดุลของห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจที่ยื่นต่อกรมสรรพากรปรากฏว่าปี ๒๕๓๙ มีกำไรสุทธิ ๗๖,๒๓๑.๓๘ บาท ในปี ๒๕๔๑ - ๒๕๔๓ มีกำไรสุทธิปีละ ๔๐๐,๐๐๐ บาทเศษ จากการตรวจสอบบัญชีเงินฝากของ นายไพโรจน์ นายเกรียงศักดิ์ และโรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจ มีการเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารต่าง ๆ ในช่วงระยะเวลาที่มีการปลูกสร้างบ้านรวม ๑๙ บัญชี และจากการตรวจสอบความเคลื่อนไหวทางบัญชีและจากพยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวนเชื่อว่า บัญชีเงินฝากดังกล่าว ๕ บัญชี ซึ่งมียอดเงินฝากจำนวนมาก เป็นบัญชีเงินฝากของผู้ถูกกล่าวหาหรือนางรวีวรรณ ที่ฝากไว้ในชื่อของห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจเพราะมีการนำเงินไปใช้เพื่อประโยชน์ของ นางรวีวรรณ โดยตรง พิจารณาจากจำนวนเงินหมุนเวียนในบัญชีเงินฝากและงบดุลของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจในช่วงเวลาดังกล่าว เชื่อว่ามีการทำธุรกิจและมีรายได้เพียงพอจะปลูกสร้างบ้านดังกล่าวได้ แต่เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับเงินที่ใช้ปลูกสร้างบ้านว่าเป็นของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจจริงหรือไม่ และผู้ถูกกล่าวหาเกี่ยวข้องกับการปลูกสร้างบ้านอย่างไร จากการไต่สวนของอนุกรรมการ ป.ป.ช. ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเกี่ยวข้องกับบ้านและที่ดินดังกล่าวเริ่มตั้งแต่ นายสุรเชษ ติดต่อกู้เงินจากธนาคารอาคารสงเคราะห์และจดทะเบียนจำนองที่ดินเป็นประกันโดยขณะนั้นผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งโฆษกสำนักนายกรัฐมนตรีได้ติดต่อพนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ขอให้ช่วยเหลือพิจารณาอนุมัติเงินกู้ และผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้จัดหาสถาปนิกออกแบบบ้าน กำกับดูแลออกแบบตามความประสงค์ของผู้ถูกกล่าวหา ต่อมาเมื่อมีข่าวในหนังสือพิมพ์ข่าวสดว่า ผู้ถูกกล่าวหาปลูกสร้างบ้านมูลค่ากว่า ๓๐ ล้านบาท นายไพโรจน์ จึงยื่นคำขออนุญาตปลูกสร้างอาคารต่อเทศบาลตำบลศาลเจ้าโรงทอง เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๓ โดยอ้างว่าเคยทำหนังสือขออนุญาตปลูกสร้างบ้านไว้แล้วตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๔๐ แต่เอกสารการขออนุญาตเดิมสูญหายไปเมื่อปลูกสร้างบ้านเสร็จ นายไพโรจน์ และพี่น้องคนอื่นของ นางรวีวรรณ ซึ่งต่างมีครอบครัวและมีบ้านพักอาศัยอยู่แล้วไม่ได้ย้ายเข้าไปพักอาศัยที่บ้านดังกล่าว การปลูกสร้างบ้านดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกกล่าวหาโดยตรง และไม่มีหลักฐานว่ามีการนำเงินรายได้ของห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจไปใช้จ่ายเป็นค่าปลูกสร้าง เมื่อพิจารณารายได้และทรัพย์สินหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสตามบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาที่แสดงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกอบกับสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสในรอบปีภาษี ๒๕๔๑ และปี ๒๕๔๓ ในระยะเวลา ๒ ปี ที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นช่วงที่มีการปลูกสร้างบ้าน ผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสไม่มีรายได้และฐานะการเงินเพียงพอที่จะ

ปลูกสร้างบ้านดังกล่าวซึ่งมีราคาไม่ต่ำกว่า ๒๐ ล้านบาทได้ ในการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. ครั้งที่ ๒๕๙ - ๖/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๔ รับฟังว่า ผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรส เป็นเจ้าของบ้านเลขที่ ๕/๕ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง และให้ คณะอนุกรรมการไต่สวนแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและชี้แจงข้อกล่าวหา โดยก่อนที่ศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ อม. ๔/๒๕๕๔ คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๓/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ระหว่าง คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้อง นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล ผู้คัดค้าน เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ถูกกล่าวหาอ้างว่าบ้านดังกล่าวไม่ใช่ของตนแต่เป็นของครอบครัว ฉัตรบริรักษ์ โดยใช้เงินของงสปลูกสร้าง แต่ต่อมาเมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองได้มีคำพิพากษาคดีดังกล่าว ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อกล่าวหาเพิ่มเติมอีกหลายครั้งกล่าวอ้าง ข้อเท็จจริงแตกต่างกันไป ครั้งสุดท้ายมีหนังสือชี้แจงลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ ยืนยันว่าบ้านดังกล่าว เป็นของผู้ถูกกล่าวหาโดยเงินที่นำมาปลูกสร้างบ้านเป็นเงินที่ได้มาจากการที่ผู้ถูกกล่าวหาลงสมัคร รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากพรรคชาติไทย และผู้สนับสนุนอื่นตั้งแต่ก่อนดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีการเขียนแบบบ้านเสร็จ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ เริ่มก่อสร้างประมาณเดือนสิงหาคม ๒๕๔๑ ก่อสร้างโครงสร้างบ้านเสร็จ ประมาณเดือนเมษายน ๒๕๔๒ มีการตกแต่งภายในอาคารแล้วเสร็จประมาณปลายปี ๒๕๔๓ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๔ นายไพโรจน์ ชำระเงินค่าที่ดินส่วนที่เหลือให้แก่ นายสุรเชษ และรับโอนที่ดิน ที่ปลูกสร้างบ้านมาเป็นชื่อของตน ในปี ๒๕๔๔ ผู้ถูกกล่าวหาและครอบครัวจึงได้เข้าอาศัยอยู่ในบ้าน ดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ประชุมพิจารณาและมีมติว่าบ้านดังกล่าวเริ่มปลูกสร้างในระหว่างที่ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ และก่อสร้างต่อเนื่องเรื่อยมาจนกระทั่งแล้วเสร็จในช่วงที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นการได้บ้านดังกล่าวในช่วงที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ คำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาไม่มีพยานหลักฐานสนับสนุนและฟังไม่ขึ้น พิจารณามูลค่า ของบ้านดังกล่าวซึ่งใช้เงินปลูกสร้างในช่วงปี ๒๕๔๑ - ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๑๖,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ เปรียบเทียบกับฐานะและรายได้ของผู้ถูกกล่าวหาแล้วเป็นเงินจำนวนมาก ไม่สอดคล้องกับฐานะ และรายได้ทั้งผู้ถูกกล่าวหาไม่สามารถชี้แจงถึงที่มาของเงินที่นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกสร้างบ้านได้ และส่งสำนวนให้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ยึดทรัพย์สินบ้านเลขที่ ๕/๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ

จังหวัดอ่างทอง ซึ่งปลูกอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๔๓๖๐ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ผู้ถูกกล่าวหายื่นคำคัดค้านและแก้ไขคำคัดค้านว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการระหว่างวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ถึงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ทรัพย์สินที่บ้านเลขที่ ๕/๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ไม่ได้เป็นทรัพย์สินที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าของมาในระหว่างดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หากแต่มีมาก่อนดำรงตำแหน่งดังกล่าว โดย นายไพโรจน์ ฉัตรบริรักษ์ ซึ่งเป็นพี่ของ นางรวีวรรณ ปริศนานันทกุล คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหาทำสัญญาจะซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๔๓๖๐ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ซึ่งเป็นที่ดินที่ใช้ปลูกสร้างบ้านดังกล่าวจาก นายสุรเชษ นิมกุล เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ราคา ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท กำหนดนัดจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๕ และมีข้อสัญญาให้ผู้จะซื้อเข้าปรับปรุงที่ดินและปลูกสร้างบ้านได้ ผู้ถูกกล่าวหาและ นายไพโรจน์ ได้ว่าจ้าง นายสุรเชษ ให้ถมดินปรับปรุงพื้นที่ และผู้ถูกกล่าวหาติดต่อให้ พันตำรวจโท ก้องกาญจน ฉันทปรีดา เป็นผู้เขียนแบบบ้านแล้วเสร็จเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ ลักษณะเป็นบ้านพักอาศัย ๓ ชั้น ชั้นใต้ดิน ๑ ชั้น มีอาคารจอดรถและเรือนครัว พันตำรวจโท ก้องกาญจน ไม่ได้คิดค่าออกแบบก่อสร้างเนื่องจากเป็นคนรู้จักและชอบอัยาศัยไม่ตรีกัน จากนั้น นายไพโรจน์ ติดต่อว่าจ้าง นายนิത്യ ฉัตรวีระชัยกิจ ผู้รับเหมาก่อสร้างให้ทำการก่อสร้างในราคา ๒,๖๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการจ้างเฉพาะค่าแรง ไม่รวมวัสดุก่อสร้าง มี นายวิทยา เชื้อไสย หรือ นายจิโรจน์ ปิยะภรณ์พงศ์ เป็นวิศวกรผู้ควบคุมการก่อสร้าง เริ่มทำการก่อสร้างเดือนสิงหาคม ๒๕๔๑ งานโครงสร้างบ้านแล้วเสร็จเดือนเมษายน ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นเวลาก่อนที่ผู้ถูกกล่าวหาจะเข้าดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จากนั้นมีการก่อสร้างตกแต่งภายในจนแล้วเสร็จเมื่อปลายปี ๒๕๔๓ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสียข้างมากมีมติสรุปข้อเท็จจริงว่า เป็นการปลูกสร้างบ้านในช่วงที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการต่อเนื่องกับการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและปลูกสร้างเสร็จ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงฟังว่า เป็นการได้บ้านดังกล่าวมาในช่วงที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการนั้นคลาดเคลื่อนไปจากข้อเท็จจริงเพราะว่าหลังจากก่อสร้างโครงสร้างแล้วเสร็จในเดือนเมษายน ๒๕๔๒ ก็ไม่ได้มีการก่อสร้างบ้านต่อเนื่องเรื่อยมาอีก หากแต่เป็นการตกแต่งและต่อเติมในส่วนที่เป็นภายในและภายนอกจนแล้วเสร็จประมาณปลายปี ๒๕๔๓ ซึ่งตรงกับความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสียข้างน้อย การดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารราชการและควบคุมข้าราชการ

ให้นำนโยบายไปปฏิบัติระหว่างดำรงตำแหน่งดังกล่าวประเทศประสบปัญหาเศรษฐกิจต้องขอรับความช่วยเหลือด้านการเงินและวิชาการจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (I.M.F) ทุกกระทรวงต้องปรับลดงบประมาณลง ไม่มีโครงการขนาดใหญ่ให้ผู้ถูกกล่าวหาอนุมัติ ผู้ถูกกล่าวหาไม่เคยใช้อำนาจในตำแหน่งไปก้าวก้าวหรือแทรกแซงการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือส่อไปในทางทุจริตโดยมีอดีตข้าราชการระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการยืนยันเป็นพยาน การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใต้สวนและส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดร้องต่อศาลเป็นคดีนี้ และส่งให้ประธานวุฒิสภาเพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาออกจากตำแหน่งนั้นผลการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติก็มีมติไม่ถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาออกจากตำแหน่ง สำหรับเงินที่ใช้ในการก่อสร้างบ้านดังกล่าวผู้ถูกกล่าวหาได้มาจากการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและได้รับสนับสนุนด้านการเงินจากพรรคชาติไทยและบุคคลอื่น ๆ ตั้งแต่การเลือกตั้งเมื่อปี ๒๕๒๙ - ๒๕๓๙ รวม ๖ ครั้ง มีเงินเหลือจากการรับสนับสนุนการเลือกตั้งทั้งหมด ๕๖,๗๗๔,๓๔๓.๕๘ บาท ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาจดบันทึกไว้ในสมุดบันทึกประจำวันการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคปี ๒๕๓๘ และมีผู้ให้การสนับสนุนด้านการเงินดังกล่าวยืนยันเป็นพยานผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้เป็นเงินสดบางส่วน ฝากเข้าบัญชีของผู้ถูกกล่าวหาบางส่วน ฝากบัญชีเงินฝากของห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจบางส่วน และฝาก นายสวัสดิ์ เลิศเจริญศิลป์ พี่เขยของผู้ถูกกล่าวหาไว้อีกบางส่วน เงินที่ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้เป็นเงินสดในตู้นิรภัยจำนวน ๘,๑๗๐,๐๐๐ บาท และที่ฝาก นายสวัสดิ์ ไว้จำนวน ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เงินจำนวนนี้ส่วนหนึ่งผู้ถูกกล่าวหานำมาใช้จ่ายในการปลูกสร้างบ้านอันเป็นเงินที่ผู้ถูกกล่าวหาได้อยู่ก่อนดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ บ้านดังกล่าวจึงมิใช่ได้มาโดยสืบทอดมาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่และตามปกติวิญญูชนเมื่อจะปลูกสร้างบ้านจะต้องพิจารณาถึงจำนวนงบประมาณในการก่อสร้างว่ามีมากน้อยเพียงใด และต้องเตรียมไว้ให้พร้อมตั้งแต่ต้นมิใช่ก่อสร้างไปหาเงินไปหรือคาดหมายได้ว่าในอนาคตจะได้รับตำแหน่งรัฐมนตรีแล้วค่อยแสวงหาประโยชน์มาใช้ก่อสร้างบ้าน แม้ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว และยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีต่อกรมสรรพากรว่าในช่วงเวลาดังกล่าวผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสมีรายได้รวมกันปีละประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ แต่เมื่อตามความเป็นจริงแล้วผู้ถูกกล่าวหาไม่มีเงินสดเหลือจากการเลือกตั้งดังกล่าวแล้วนำมาใช้ในการก่อสร้างบ้าน ที่ผู้ร้องกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสไม่น่ามีรายได้และฐานะการเงินเพียงพอที่จะปลูกสร้างบ้านดังกล่าวจึงไม่เป็นความจริง นอกจากนี้เหตุคดีนี้เกิดขึ้นก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้บังคับ การจะใช้กฎหมายที่เพิ่งบัญญัติขึ้นมาภายหลังบังคับให้เป็นผลร้ายกับ ผู้ถูกกล่าวหาย่อมเป็นการใช้กฎหมายในทางที่ไม่เป็นธรรม และคดีขาดอายุความเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหา ถูกร้องเรียน เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๓ ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ การกล่าวหาจะต้องกระทำในระหว่างผู้ที่ถูกกล่าวหา เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกิน ๒ ปี ต่อมามีการแก้ไขกฎหมาย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไข เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗๕ ขยายอายุความการกล่าวหาอาชญากรรม ซึ่งกฎหมายที่แก้ไขใหม่ไม่เป็นคุณกับผู้ถูกกล่าวหาจึงขอให้ศาลนำกฎหมายฉบับเดิมมาใช้บังคับแก่คดีนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า การยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ย่อมกระทำไม่ได้ถ้าได้ฟ้องภายในอายุความ แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๗ การร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน มีผลเป็นการบังคับเอาแก่ทรัพย์สินแต่ไม่ได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้จึงต้องนำบทบัญญัติแห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๐ มาใช้บังคับโดยถือว่ามีกำหนดอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาถูกกล่าวหาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๓ เมื่อนับถึงวันที่ผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ (ที่ถูก วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๘) จึงเกินกำหนด ๑๐ ปีแล้ว คดีจึงขาดอายุความ กรณีการก่อสร้างบ้านเลขที่ ๕/๕ ของผู้ถูกกล่าวหามิใช่การรื้อร่วยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติตามความหมายในบทนิยามแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ นอกจากนี้คำร้องของผู้ร้องเคลือบคลุม เพราะบรรยายคำร้องว่าผู้ถูกกล่าวหาปลูกสร้างบ้านในช่วงที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงศึกษาธิการต่อเนื่องกับการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและปลูกสร้างบ้าน เสร็จในช่วงที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เท่ากับบรรยายว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้บ้านดังกล่าวมาในขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่กลับมี คำขอท้ายคำร้องให้ยึดทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาในขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ การบรรยายคำร้องและคำขอท้ายคำร้องขัดแย้งกันทำให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่เข้าใจข้อกล่าวหาและเสียเปรียบใน การต่อสู้คดี ขอให้ยกคำร้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษาว่า บ้านเลขที่ ๕/๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง มูลค่าประมาณ ๑๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ซึ่งปลูกอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๔๓๖๐ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง เนื้อที่ ๓ ไร่ ๒๔.๑ ตารางวา ตกเป็นของแผ่นดิน

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ผู้ร้องไม่ยื่นคำแก้อุทธรณ์

องค์คณะพิจารณาอุทธรณ์ตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงทางไต่สวน รับฟังเป็นยุติว่า ระหว่างปี ๒๕๒๙ ถึง ๒๕๓๙ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอ่างทอง สังกัดพรรคชาติไทย รวม ๖ ครั้ง ผู้ถูกกล่าวหาได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๒ และพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ในระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๓ นายอนุวัฒน์ อึ้งเจริญ และ นายสุรียนต์ บุญาคำ มีหนังสือกล่าวหาฟ้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า ผู้ถูกกล่าวหา ปลูกสร้างบ้านราคา ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บนที่ดินของ นายสุรเชษ นิมกุล โดยผู้ถูกกล่าวหามอบหมายให้ นายสุรเชษ ในฐานะตัวแทนเขตไปซื้อที่ดินดังกล่าว และไถ่ถอนจำนองจากธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาวิเศษชัยชาญ ในวงเงิน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท แล้วนำไปจำนองแก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ในวงเงิน ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทำให้ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นเจ้าของที่แท้จกรักรวยผิดปกติ มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นทันที ๓๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และมีเจตนาแอบแฝงทรัพย์สินเอาไว้กับบุคคลอื่นเพื่อหลบเลี่ยงการแจ้งบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามหนังสือกล่าวหาฟ้องเรียน เอกสารหมาย ร.๒ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้รับพิจารณาและมีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีผู้ถูกกล่าวหา ร่ำรวยผิดปกติ ตามคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๔๕/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ เอกสารหมาย ร.๗ ผลการไต่สวนปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๙ นายสุรเชษ ทำสัญญาซื้อขายที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๔๓๖๐ และ ๑๔๓๖๑ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง จาก นางเอมอร ตั้งเกียรติตระกูล ในราคา ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท และนำที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าวไปจำนองเป็นประกันหนี้เงินกู้แก่ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ต่อมาวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ นายไพโรจน์ ฉัตรบริรักษ์ พี่ นางรวีวรรณ ปริศนานันท์กุล คู่สมรสผู้ถูกกล่าวหาทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๔๓๖๐ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง เนื้อที่ ๓ ไร่ ๒๔.๑ ตารางวา จาก นายสุรเชษ ในราคา ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท

วางมัดจำให้แก่ นายสุรเชษ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ระบุว่าจะโอนกรรมสิทธิ์ในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๕ และมีข้อสัญญาให้ผู้ซื้อเข้าทำประโยชน์ปลูกสร้างบ้านบนที่ดินได้ ตามสำเนาโฉนดที่ดินและสัญญาจะซื้อจะขายที่ดิน เอกสารหมายเลข ร.๑๑๓ หน้า ๘๔๒ และ ๘๔๓ หรือเอกสารหมายเลข ค.๑๘ หน้า ๒๐๖ และ ๒๐๗ ขณะทำสัญญาที่ดินดังกล่าวติดจำนองอยู่กับธนาคารอาคารสงเคราะห์ โดย นายสุรเชษ จะผ่อนชำระกับธนาคารเอง การปลูกสร้างบ้านเลขที่ ๕/๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง บนที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๔๓๖๐ มี พันตำรวจโท ก้องกาญจน์ ฉันทปริดา เป็นสถาปนิกผู้ออกแบบ นายนิธย์ ฉัตรวีระชัยกิจ เป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง นายวิทยา เชื้อไสย์ หรือ นายจิรโรจน์ ปิยะภรณ์พงศ์ เป็นวิศวกรควบคุมการก่อสร้าง นายสุรเชษ เป็นผู้รับจ้างถมดิน ส่วนวัสดุก่อสร้างซื้อจากร้านกือหลี่ซึ่งเป็นของ นางเอมอร ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้จัดหาสถาปนิกออกแบบแปลนบ้าน เป็นผู้กำหนดแบบบ้าน กำกับดูแลการออกแบบแปลนตามความต้องการของผู้ถูกกล่าวหา ตามแบบแปลนเอกสารหมายเลข ค.๘ และ ค.๙๐ ลักษณะเป็นบ้านพักอาศัย ๓ ชั้น มีชั้นใต้ดิน ๑ ชั้น มีอาคารจอดรถและเรือนครัว เมื่อก่อสร้างบ้านเสร็จครอบครัวยุคของผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ใช้ประโยชน์จากบ้านดังกล่าวโดยตรง คณะอนุกรรมการไต่สวนพิจารณารายได้จากบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกกล่าวหาแสดงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีเข้ารับตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสไม่มีรายได้และฐานะการเงินเพียงพอที่จะปลูกสร้างบ้านดังกล่าวได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณารายงานไต่สวนข้อเท็จจริงของอนุกรรมการไต่สวนแล้ว มีมติเสียงข้างมากฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาและหรือคู่สมรสเป็นเจ้าของบ้านหลังดังกล่าว และแยกดำเนินคดีแก่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นสองคดี คดีแรก คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นคดีหมายเลขดำที่ อม. ๔/๒๕๕๔ ระหว่าง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง กับ นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล ผู้คัดค้าน กล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอันเป็นเท็จ โดยไม่แสดงบ้านเลขที่ ๕/๕ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง และทรัพย์สินอื่นอีกบางรายการในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นคำให้การปฏิเสธและคัดค้านต่อศาลว่า บ้านดังกล่าวมิใช่ของผู้ถูกกล่าวหา แต่ นายไพโรจน์ และ นายเกรียงศักดิ์ ซึ่งเป็นพี่ นางรวีวรรณ คู่สมรสผู้ถูกกล่าวหาใช้เงินของห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจจ่ายค่าก่อสร้างบ้าน เพื่อทำเป็นสำนักงานดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของ นายไพโรจน์ ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด่านช้าง และให้ผู้ถูกกล่าวหาใช้เป็นสำนักงานและที่พักอาศัย

ต่อมาวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีคำพิพากษา โดยวินิจฉัยว่าบ้านดังกล่าวเป็นของผู้ถูกกล่าวหาและ นางรวีวรรณ การที่ผู้ถูกกล่าวหา ไม่แสดงรายการบ้านในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน จึงเป็นการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จและปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตั้งแต่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๒ เป็นต้นมา ตามสำเนาคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๓/๒๕๕๕ เอกสารหมาย ร.๑๘๕ ส่วนคดีที่สองคือคดีนี้ คณะอนุกรรมการไต่สวนแจ้งข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ กล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์ร้ายรอยผิดปกติ โดยมีทรัพย์สินมากผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติในระหว่าง ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยปลูกบ้านเลขที่ ๕/๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง บนที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๔๓๖๐ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง มูลค่าก่อสร้างและตกแต่งภายในไม่ต่ำกว่า ๒๐ ล้านบาท แต่จากการตรวจสอบรายได้ ของผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสที่แสดงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบกับสำเนา แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสในรอบปีภาษี ๒๕๔๑ และปีภาษี ๒๕๔๓ ที่ยื่นต่อกรมสรรพากร พบว่าผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสมีรายได้ตามแบบแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่ง จำนวน ๒,๔๐๔,๐๐๐ บาทต่อปี กรณีพ้นจากตำแหน่ง จำนวน ๓,๒๒๖,๒๔๖.๖๑ บาท และมีรายได้ตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีภาษี ๒๕๔๑ จำนวน ๒,๔๓๘,๗๐๐ บาท และในปีภาษี ๒๕๔๓ จำนวน ๒,๘๕๔,๐๐๐ บาท ตามสำเนา บันทึกแจ้งข้อกล่าวหา เอกสารหมาย ร.๑๘๖ หรือเอกสารหมาย ค.๒ ก่อนแจ้งข้อกล่าวหาดังกล่าว ผู้ถูกกล่าวหาเคยให้การต่อคณะอนุกรรมการไต่สวนว่าบ้านดังกล่าวเป็นของกงสีฉัตรบริรักษ์ ตามบันทึก คำให้การ เอกสารหมาย ร.๑๖๖ หลังจากแจ้งข้อกล่าวหาแล้ว เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ผู้ถูกกล่าวหาทำหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหายืนยันว่าบ้านดังกล่าวมิใช่ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรส แต่เป็นของห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจ ตามสำเนาหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เอกสารหมาย ร.๑๖๘ วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงข้อกล่าวหาเพิ่มเติม โดยยังคง ยืนยันในถ้อยคำและคำชี้แจงเดิมทุกประการ และชี้แจงข้อกล่าวหาเพิ่มเติมว่าเงินที่ใช้ในการปลูกสร้างบ้าน ส่วนหนึ่งเป็นเงินที่ นายไพโรจน์ หรือ นายเกรียงศักดิ์ เบิกจ่ายจากบัญชีเงินฝากธนาคาร และส่วนใหญ่ ใช้เงินสดในการชำระค่าวัสดุก่อสร้างเป็นงวด ๆ รวมทั้งค่าแรงช่างในการปลูกสร้างบ้าน ซึ่ง นายไพโรจน์ และ นายเกรียงศักดิ์ จะเป็นผู้จัดการในการชำระเงินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เงินที่เบิกจ่ายทั้งจากบัญชีธนาคาร

และเงินสดนั้น เป็นเงินที่ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการสนับสนุนเพื่อใช้ในการเมืองจากพรรคชาติไทยซึ่งเป็นเงินสุจริต ผู้ถูกกล่าวหานำมาใช้ในการเมืองส่วนหนึ่งและอีกส่วนหนึ่งนำมาใช้ในการปลูกสร้างบ้านดังกล่าว รวมเงินค่าก่อสร้างทั้งหมดประมาณ ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปลูกสร้างบ้านเสร็จเมื่อปลายปี ๒๕๔๓ ผู้ถูกกล่าวหาและครอบครัวได้ย้ายเข้าพักอาศัยเมื่อต้นปี ๒๕๔๔ ตามสำเนาหนังสือชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เอกสารหมายเลข ร.๑๗๒ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงเพิ่มเติมประกอบเอกสารหลักฐานใหม่ว่า ประมาณเดือนมกราคม ๒๕๔๐ ผู้ถูกกล่าวหาทราบจากคู่สมรสว่าครอบครัวมีหนี้สินโดย นายไพโรจน์ และ นายเกรียงศักดิ์ ฉัตรบริรักษ์ มีความเห็นตกลงร่วมกันจะหาซื้อที่ดินแปลงหนึ่งในจังหวัดอ่างทองเพื่อก่อสร้างบ้านของครอบครัว และจะสร้างสำนักงานเพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของ นายไพโรจน์ โดย นายไพโรจน์ รับเป็นผู้จัดซื้อที่ดิน ผู้ถูกกล่าวหาจึงตกลงเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการปลูกสร้างบ้านทั้งหมด ซึ่งเป็นเงินสดสะสมที่ได้มาจากการประกอบอาชีพส่วนตัวและที่เหลือจากการเลือกตั้ง เป็นเงินประมาณ ๕๔,๘๗๐,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาแบ่งเงินสดเป็นสองส่วน โดยส่วนแรกประมาณ ๒๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท เก็บรักษาไว้ ส่วนที่สองประมาณ ๒๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้ครอบครัวฉัตรบริรักษ์นำไปเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ตามสำเนาหนังสือชี้แจงเพิ่มเติมประกอบเอกสารหลักฐานที่พบใหม่ เอกสารหมายเลข ร.๑๗๐ วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหาได้ให้การต่อคณะกรรมการไต่สวนอีกครั้งหนึ่ง ชี้แจงเหตุผลที่ได้ทำหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ มีข้อเท็จจริงแตกต่างจากที่เคยชี้แจงมาก่อนหน้านั้น เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาได้รับเงินสนับสนุนการเลือกตั้งจำนวนมาก จึงได้แบ่งเงินสดนำเข้าฝากบัญชีเงินฝากของโรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจ ส่วนหนึ่ง เก็บเงินสดไว้ในตู้นิรภัยที่บ้านของตนเองส่วนหนึ่ง และฝากไว้กับนายสวัสดิ์ เลิศเจริญศิลป์ พี่เขยผู้ถูกกล่าวหาอีกส่วนหนึ่ง เงินที่ฝากเข้าบัญชีห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงสีวิเศษชัยชาญเจริญกิจนั้นมีลักษณะเป็นการให้ขาด เมื่อเบิกถอนเงินจากบัญชีไปใช้ปลูกสร้างบ้าน การชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาครั้งก่อน ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาถูกดำเนินคดีเรื่องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วย ข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ถูกกล่าวหาจึงชี้แจงข้อกล่าวหาว่าบ้านดังกล่าวไม่ใช่ของตน แต่เมื่อถูกกล่าวหาว่าร้ายผิดปกตินี้ จึงต้องชี้แจงข้อเท็จจริงให้ถูกต้องตามความเป็นจริงว่าเงินที่นำมาใช้ปลูกสร้างบ้านเป็นเงินของผู้ถูกกล่าวหาเอง เงินสดที่ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้ในตู้นิรภัยนั้นมีเฉพาะผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสเท่านั้นที่ทราบข้อเท็จจริงนี้ และเหตุที่ไม่ได้แสดงเงินสดในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เนื่องจากเห็นว่าเงินสดดังกล่าวมีจำนวนไม่แน่นอน เพราะมีการใช้หมุนเวียนเพื่อกิจกรรมทางการเมืองโดยตลอดและผู้ถูกกล่าวหาไม่มีเอกสารยืนยันว่ามีเงินสดจำนวนมากดังกล่าว ตามสำเนาบันทึกคำให้การ

ผู้ถูกกล่าวหา เอกสารหมายเลข ร.๑๗๖ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ ผู้ถูกกล่าวหาหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง และส่งเอกสารเพิ่มเติมว่า เงินที่ใช้ก่อสร้างบ้านดังกล่าวเป็นเงินสดที่ผู้ถูกกล่าวหาได้รับการสนับสนุน การลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระหว่างการเลือกตั้งจนถึงปี ๒๕๓๙ อันเป็นเวลา ก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับ ซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้มีคำวินิจฉัยในคดีหมายเลขดำที่ อม. ๔/๒๕๕๔ คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๓/๒๕๕๕ ไว้แล้วว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเงินมาในช่วงเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ ส่วนหนึ่งมีที่มาจากเงินสนับสนุน จากพรรคชาติไทย จำนวนกว่า ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และอีกส่วนหนึ่งไม่ทราบที่มาของเงิน ซึ่งเงินส่วน ที่ไม่ทราบที่มาดังกล่าวนี้ก็คือเงินที่ผู้ถูกกล่าวหาได้รับสนับสนุนการเลือกตั้งจากผู้สนับสนุนอื่น ๆ นอกเหนือจากพรรคชาติไทย ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาได้จัดบันทึกไว้ในสมุดบันทึกประจำวันการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ปี ๒๕๓๘ ตามสำเนาหนังสือชี้แจงและส่งเอกสารเพิ่มเติม เอกสารหมายเลข ร.๑๗๙ และสมุดบันทึก การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เอกสารหมายเลข ค.๘๙ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริง ของคณะอนุกรรมการไต่สวนแล้ว มีมติเสียงข้างมากฟังได้ว่า บ้านเลขที่ ๕/๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง เป็นทรัพย์สินที่ผู้ถูกกล่าวหาได้มาโดยมีพฤติการณ์ร้ายชัดผิดปกติ โดยถือเป็นการมีทรัพย์สินมากผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติหรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่สมควร สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ และมีคำสั่งให้ส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นไปยังผู้ร้องเพื่อดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ขอให้มีการสั่งให้บ้านดังกล่าวมูลค่าประมาณ ๑๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ของผู้ถูกกล่าวหา ตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘๐ (๑) ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องเป็นคดีนี้ตามสำเนามติการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. เอกสารหมายเลข ร.๑๘๓

องค์คณะพิจารณาอุทธรณ์เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับการคุ้มครอง ตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่แล้ว ย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้” มาตรา ๕ บัญญัติว่า “เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้กระทำการนั้น หรือวินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุข แต่ประเพณีการปกครองดังกล่าวต้องไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้” และตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๘ วรรคสาม ได้บัญญัติให้ผู้ต้องคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาในกรณีมีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ และระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในกรณีมีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้อุทธรณ์ได้ ทั้งผู้ถูกกล่าวหา ยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาที่ศาลอนุญาตให้ขยาย และข้อเท็จจริงในสำนวนเพียงพอที่จะวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหา กรณีไม่จำเป็นต้องไต่สวนเกี่ยวกับอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหา

ปัญหาว่าผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า มีพยานหลักฐานใหม่คือหนังสือรับรองของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ทะเบียนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และหนังสือรับรองเงินประจำตำแหน่ง เอกสารท้ายอุทธรณ์หมายเลข ๑ มีข้อความรับรองว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรช่วงระยะเวลาต่าง ๆ รวม ๙ ครั้ง ตามหนังสือรับรองดังกล่าวปรากฏว่าในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ ๖ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยื่นอุทธรณ์ ก่อสร้างบ้านเลขที่ ๕/๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งระหว่างวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ ถึงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ซึ่งสอดคล้องตรงกับข้อเท็จจริงในสำนวนเดิมที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรับฟังว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอ่างทอง สังกัดพรรคชาติไทย เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ และผู้ถูกกล่าวหาได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๒ และพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ รวมทั้งทะเบียนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และหนังสือรับรองเงินประจำตำแหน่ง ซึ่งเป็นพยานหลักฐานที่ผู้ถูกกล่าวหา ยกขึ้นอ้างดังกล่าวเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งทางการเมืองของผู้ถูกกล่าวหาเอง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหา ย่อมทราบดีอยู่แล้ว และสามารถขอให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องออกหนังสือรับรองเพื่อนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานได้ตั้งแต่ต้น หากใช้พยานหลักฐานที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ว่าพยานหลักฐานดังกล่าวมีอยู่และจะต้องนำมาแสดงเพื่อประโยชน์

ของตนไม่ พยานหลักฐานที่ผู้ถูกกล่าวหายกขึ้นกล่าวอ้างโต้เถียงจึงมิใช่พยานหลักฐานใหม่ที่เป็นพยานหลักฐานที่สำคัญและผู้ต้องคำพิพากษาไม่รู้และไม่มีเหตุอันควรรู้ว่าพยานหลักฐานดังกล่าวมีอยู่ และจะต้องนำมาแสดงเพื่อประโยชน์ของตน ทั้งหากรับฟังพยานหลักฐานใหม่เช่นว่านั้นแล้วจะทำให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกฟ้องหรือยกคำร้องได้ตามความหมายที่กำหนดไว้ในระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในกรณีมีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔

องค์คณะพิจารณาอุทธรณ์มีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่า อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาไม่ต้องด้วยระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในกรณีมีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ที่ประชุมใหญ่จะรับไว้พิจารณาได้

ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบตามบันทึกความเห็นสรุปสำนวนขององค์คณะพิจารณาอุทธรณ์ว่า ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหา แต่อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาไม่ต้องด้วยบทบัญญัติของระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในกรณีมีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ พ.ศ. ๒๕๕๑

จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาไว้พิจารณา.

นายโสภณ วิจารณ์นนท์

นายธนฤกษ์ นิตีเศรณี

นายธนสิทธิ์ นิลกำแหง

นายไสลเกษ วัฒนพันธุ์

นายปริญญญา ดีผดุง